

NOTRANJE KONTROLE DDV- ja PRI NAKUPU STORITEV IZ EU-ja IN TRETJIH DRŽAV

Mag. Brigita Franc

UVOD

- **KAJ** so notranje kontrole?
- **ZAKAJ** so potrebne?
- **KJE / NA KATERIH MESTIH** jih je treba vgraditi?
- **KAKO** jih je potrebno vgraditi?

KAJ so NK?

So **ponavljajoči se procesi** in **odgovornosti** ki zagotavljajo ravnanje vseh vključenih deležnikov na način, ki je skladen z vsakokrat veljavnimi davčnimi predpisi.

Gre za organizacijske ukrepe in usklajeno delovanje postopkov ter meto, ki so potrebne v vsakdanjem delovanju organizacije, da je zagotovljena čim večja točnost, urejenost in učinkovitost v delovanju vseh struktur v organizaciji.

Cilj zagotoviti:

- **Zakornitost** poslovanja
  - Pravilnost
  - Pravočasnost in
  - Popolnost obračunavanja DDV,
- **učinkovitost in uspešnost delovanja**
- **zanesljivost računovodskega poročanja.**

NA KATERIH MESTIH JE TREBA VGRAJEVATI NK ?

- ❖ Ali je dovolj da šele v računovodskem sistemu?
- ❖ Ali morajo biti davčne notranje kontrole vključene v temeljne procese ?
- ❖ Ali je dopustno davčne notranje kontrole vgrajevati neodvisno od temeljnih procesov?
- ❖ Ali jih je smotrno vgrajevati neodvisno od poslovnega odločanja?

KLJUČNE SLABOSTI OBSTOJEČIH SISTEMOV NK

V malih organizacijah

- Preprosti sistemi z manj NK
- Manj formalne NK (ni zapisov o NK)
- Prevladujejo poslovske NK
- Ni razmejitve dolžnosti

V velikih organizacijah

- Obstajajo formalni sistemi NK, vendar davki v te sisteme **niso** vključeni
- O davkih in davčnih NK se razmišlja **šele** v **računovodskem sistemu** in ne že v temeljnih procesih tj. v nabavnem in prodajnem procesu.
- Osebe ki odločajo o sprejemanju poslovnih odločitev **ne upoštevajo** davčnih posledic svojih odločitev
- **POSLEDIČNO DAVKI NISO OBRAČUNANI, ALI NISO OBRAČUNANI PRAVOČASNO, POSLOVNE ODLOČITVE IMAJO NEUGODNE DAVČNE POSLEDICE**

KLJUČNI KORAKI

1. Korak

- Katere transakcije se sploh štejejo za storitvene transakcije
- **DEFINIRANJE STORITVENE TRANSAKCIJE**

2. Korak

- Določitev vrste storitve
- **STORITVE OBDAVČENE PO SPLŠNIH VS. POSEBNIH PRAVILIH**

3. Korak

- Kdaj je storitvena transakcija sploh obdavčena v SLO
- **DOLOČITEV KRAJA OPRAVLJANJA STORITEV**

4. Korak

- Kdo je davčni zavezanec in plačnik davka
- **DOLOČITEV PLAČNIKA DAVKA**

5. Korak

- Kdaj nastane obveznost obračuna DDV
- **DOLOČITEV TRENUTKA NASTANKA DAVČNE OBVEZNOSTI**

6. Korak

- Na kakšen način se določi davčna osnova in davčna stopnja
- **DOLOČITEV DAVČNE OSNOVE IN DAVČNE STOPNJE**

7. Korak

- Kakšna so pravila odbitka vstopnega DDV?
- **DOLOČITEV OBSTOJA PRAVICE DO ODBITKA IN OBDOBJA UVELJAVLJANJA ODBITKA**

1. Korak: OPREDELITEV STORITVE

Ključno:

Ločiti ali gre za dobavo blaga ali storitev

Obdavčene so

1. storitvene transakcije
2. ki jih opravi davčni zavezanec
3. v okviru svoje ekonomske dejavnosti in so
4. opravljene za plačilo

Definicija storitve

Storitev je

- vsaka transakcija, ki ne pomeni dobave blaga vključno z:
  - *odstopom premoženjskih pravic*
  - *obveznostjo opustitve ali dopustitve dejanja ali stanja*
  - *opravljanjem storitev na podlagi zakona ali odločbe državnega organa*
  - *opravljanjem storitev za neposlovne namene*

MEŠANE DOBAVE

- Načeloma je treba vsako transakcijo obravnavati ločeno,
- *razen* če so transakcije medsebojno tako povezane da vsaka zase za potrošnika nima praktične koristi (načelo enotne dobave)

SESTAVLJENE STORITVE

- Najprej je treba določiti ali gre za enotno dobavo.
- Določiti glavne dele transakcije
- Na podlagi tega se opredeliti ali ali gre za dobavo blaga ali storitev

2. Korak: DOLOČITEV VRSTE STORITEV

STORITVE OBDAVČENE PO SPLOŠNIH PRAVILIH (25. člen ZDDV-1)

- Vsaka transakcija, ki ne pomeni dobave blaga vključno z:
  - odstopom premoženjskih pravic
  - obveznostjo opustitve ali dopustitve dejanja ali stanja
  - opravljanjem storitev na podlagi zakona ali odločbe državnega organa
  - opravljene storitve za neposlovne namene

STORITVE OBDAVČENE PO POSEBNIH PRAVILIH (26. - 30. člen ZDDV-1)

- Storitve posrednikov
- *Storitve v zvezi z nepremičninami*
- *Opravljanje prevoza*
- Storitve s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih storitev
- Najem prevoznih storitev
- ....

3. korak: DOLOČITEV KRAJA OPRAVLJANJA STORITEV

Kdaj se šteje da je storitev opravljena v SLO?

Izhodiščno pravilo: Če je storitev koriščena v SLO

A. PRI STORITVAH OBDAVČENIH PO SPLOŠNIH PRAVILIH

Storitve ki jih opravi davčni zavezanec iz druge države

- če so opravljene davčnemu zavezancu s sedežem v SLO
- če so opravljene SPE tujega davčnega zavezanca v SLO

B. PRI STORITVAH OBDAVČENIH PO POSEBNIH PRAVILIH

- Če se nepremičnina nahaja v SLO (velja tudi za posredniške storitve v zvezi z nepremičninami)
- Za storitve prevoza potnikov: za del poti opravljene v SLO
- Za prevoz blaga (veljajo posebna pravila)
- Če se prireditvev odvija v SLO in gre za **prireditvev in vstopnino**
- Če je prevozno sredstvo dano na razpolago najemniku v SLO

KDAJ SE ŠTEJE DA SO STORITVE OPRAVLJENE SPE-jū

Definicija SPE prejemnika

SPE prejemnika je vsaka enota z dovolj stalnimi in ustrezno strukturiranimi človeškimi in tehničnimi viri, da lahko prejme in uporabi storitve, ki so opravljene za lastne potrebe navedene SPE.

Kdaj se šteje da prejema storitve SPE naročnika v Sloveniji?

Poleg obstoja SPE mora biti izpolnjen še pogoj, da prejema koristi od storitve SPE v Sloveniji. Presojto je potrebno izvesti upoštevaje *ekonomske okoliščine* (da je SPE sploh v stanju storitev prejeti) *objektivne okoliščine* (upoštevaje pogodbeno določila, plačnika storitve, ID naročnika za DDV)

Storitve v zvezi z nepremičninami:

Določiti ali sploh gre za storitev povezano z nepremičnino (zato je ključno ugotoviti kaj se po ZDDV šteje za nepremičnino)

Da gre za storitev povezano z nepremičnino mora biti

- Slednja dovolj neposredno povezana z nepremičnino,
- izhajati mora iz točno določene nepremičnine, in
- zadevna nepremičnina mora biti sestavni del storitve ter osrednjega in bistvenega pomena za opravljeno storitev.
- storitve brez nepremičnine ni mogoče izvesti.

Rezultat storitve mora izhajati iz zadevne nepremičnine to pa je kadar se nepremičnina uporabi za izvedbo storitev, če je zadevna nepremičnina glavni in prevladujoči element te storitve.

4. korak: DOLOČITEV PLAČNIKA DAVKA

DDV mora obračunati in plačati:

- DZ z ID za DDV
- Mali davčni zavezanec, ki prejema storitve iz 25. člena ZDDV-1
- Prava oseba nezavezanka, ki že ima ID številko za DDV

Kdaj nastane obveznost plačila DDV v SLO

Če je

- prejemnik storitve SLO DZ in je
  - kraj obdavčitve Slovenija in je
  - določen za plačnika DDV na podlagi 76. člena ZDDV-1,
- mora obračunati DDV po postopku samoobdavčitve.

5. korak: KDAJ JE POTREBNO OBRAČUNATI DDV

- Upoštevati pravila glede določitve KDAJ se šteje da je storitev opravljena
- Obdavčljiv dogodek in obveznost obračuna DDV nastane ko so storitve opravljene. **DATUM PREJEMA RAČUNA NI KLJUČEN ZA PRESOJO**
- Za neprekinjeno opravljene storitve za katere se ne izdajajo računi in ne vršijo plačila velja, da so opravljene ob izteku vsakega koledarskega leta, dokler niso končane.
- Če je plačilo opravljeno preden so storitve opravljene, na dan prejema plačila od plačanega zneska.

6. korak: DOLOČITEV DAVČNE OSNOVE IN D. STOPNJE

splošna d. stopnja

- storitve, za katere se ne uporablja znižana davčna stopnja ali oprostitvev

nižja d. stopnja

- Prevoz oseb in njihove osebe prtljage po železnicah, cestah, vodi in zraku
- Vzdrževanje medicinske opreme
- Vstopnine za razstave, gledališče, muzeje, za ogled naravnih znamenitosti,....
- Avtorske pravice književnikov in skladateljev ter umetnikov
- Čiščenje oken
- Dajanje nastanitvenih zmogljivosti v najem v hotelih,...
- Uporaba športnih objektov
- Storitve pokopa in upepelitve
- Storitve javne higiene
- Manjša opravila koles, čevljev,...
- Storitve domačega varstva
- Frizerske storitve

oprostitvev

- Storitve iz 42. člena ZDDV-1
- Posredovanje zavarovalniški in finančnih storitev
- Posredovanje pri izvozu blaga ali uvozu blaga
- Posredovanje v tujem imenu za tuj račun če je del oproščenih transakcij povezanih z izvozom
- Organizirani prevoz otrok, mednarodni prevozi potnikov, reševalni prevozi bolnih in poškodovanih oseb

7. KORAK: ODBITEK VSTOPNEGA DDV

Pravico do odbitka DDV ima

- **identificiran zavezanec za DDV,**
- **ii je naročnik storitve za katero se šteje da je kraj obdavčitve v SLO**
- **ki je določen za plačnika DDV in je posledično**
- **od naročene storitve obračunal DDV po postopku samoobdavčitve**
- **Ki prejeto storitev uporablja za opravljanje svoje obdavčljive dejavnosti**
- **če gre za storitve za katere obstaja pravica do odbitka DDV**

